

Wij worden geroepen tot zelfkennis, dat is echte kennis, dat is geloof.

Wij worden geroepen tot zelfovergave, dat is liefde, dat is liefde Gods.

Wij worden geroepen tot zelfbeheersching, dat is sterkte, dat is hoop.

Als wij dus zeggen, dat wij geroepen worden tot zelfkennis, zelfovergave en zelfbeheersching, dan betekent dit in wezen, dat wij zullen staan in geloof en in hoop en in liefde.

J. W.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Godsdienstige Ontwikkeling en Godsdienstige Opvoeding volgens de Individual-Psychologische School.

IV.

We hebben nog op enkele onderwerpen uit hun theorie nader in te gaan. Het is wel duidelijk, voor wie het doel van deze artikelen in het oog houdt, dat we niet alles van hun leer behoeven te bespreken; waarmee we echter niet zeggen willen, dat de onbesproken hoofdstukken onbelangrijke zijn. Maar wij noemen niet meer dan voor het bereiken van het door ons gestelde doel noodig is.

Zoo resten ons nog hun zg. finaliteitsleer, hun meening over de ziel en over het karakter, hun ideeën over het bewustzijn en het geweten en ten slotte over de opvoeding.

Zeër in 't kort willen we over elk van deze nog iets zeggen.

Allereerst dan hun finale beschouwingswijze.

Van een determinerende causaliteit wil de Ind.ps. niets weten; daarvoor in de plaats stellen zij het principe der finaliteit, d.w.z. het doelgericht zijn. Dit principe heeft betrekking op alles wat leeft; want wat leeft is in beweging en iedere beweging moet een doel hebben; alle leven streeft naar een doel.

Op het gebied van het stoffelijke moge de wet van oorzaak en gevolg van kracht zijn, bij levende wezens geldt, de samenhang van middel-doel.

Wij moeten, als we iets verstaan willen, dus niet vragen WAARDOOR, maar WAARTOE. Zoolang we dit waartoe niet kennen, blijft ons, wat de mensch betreft zijn gedrag, zijn optreden een raadsel.

Maar hebben we eenmaal het doel leeren kennen dat iemand zich gesteld heeft, dan kunnen we van hieruit alle handelingen van een mensch, zelfs de schijnbaar geheel tegenstrijdige, verklaren; ze dienen alle het ééne gestelde doel. Een mensch reageert dus niet alleen, maar handelt ook schepend. Op dit punt raken elkaar de Ind.ps. en de beschouwingen van Bergson, die het „élan vital“, het innerlijk niet-gedetermineerd-zijn, aan iedere levende substantie toekent. (Dreikurs a.w. bl. 30).

Nu is het echter niet voldoende om aan een mensch te vragen: wat is het doel dat ge u in uw leven gesteld hebt? In veel gevallen zal het antwoord zelfs totaal onjuist zijn; een mensch is zich zelf maar heel zelden van zijn doel BEWUST.

En toch streeft hij krachtens de eenheid van zijn persoonlijkheid naar een doel. Hij wordt naar voren in de toekomst getrokken.

Ieder heeft zijn eigen persoonlijkheidsideaal. De één wil heel rijk, een ander heel geleerd, een derde een beroemd kunstenaar worden, enz. Dit persoonlijkheidsideaal wordt reeds in de eerste jaren, voor het kind nog bewust denken kan, gevormd. Adler zegt, dat we het levensplan reeds in het tweede levensjaar tamelijk duidelijk gevormd zien.

Het spreekt wel van zelf, dat op dezen leeftijd van een kennen of herkennen van het levensplan geen sprake is. Maar ook later ontbreekt dit herkennen in de meeste gevallen; dit komt door de opvoeding, en wel omdat de ouders over het algemeen de finale betekenis van het karakter niet kennen, dus ook het kind in dit opzicht niet helpen kunnen, door hem zijn daden te verklaren en zoo den weg tot zelfkennis te openen.

En in de tweede plaats verzet zich iedereen, naar Ronge zegt, tegen een causaal-finaal inzicht, omdat deze zelfkennis verantwoordelijkheid zou scheppen en daarom verkregen rechten — om b.v. driftig, vergeetachtig, haatdragend of weldadig te zijn — zou aantasten.

En tenslotte (Ronge a.w. bl. 100) verzet zich tegen deze zelfkennis veel in de tegenwoordige opvoeding en heerschende moraal, wat ons dwingt om ons beter voor te doen, dan wij in werkelijkheid zijn.

En toch ook zonder deze zelfkennis blijft het individu zijn persoonlijkheidsideaal najagen; de eenheid van de persoonlijkheid wordt steeds bewaard, ook al wisselt onder verschillende omstandigheden de methode, welke het individu ter bereiking van zijn doel toepast.

Ieder mensch heeft zijn eigen „levensstijl“ onder invloed van de situatie, waarin hij zich bevindt, gevormd; een levensstijl, die een oneindige vari-

atie heeft. Elk kind reeds heeft en houdt zijn eigen „Leitbild“, dat door speciale „Leitlinien“ wordt nagestreefd.

Natuuriijk komt het ook hier weer alles aan op de houding tegenover de gemeenschap. Alle nadruk is voor het sociale element. Zoo zegt Adler, wanneer hij spreekt over het karakter: Der Charakter eines Menschen ist uns nie die Grundlage zu einer moralischen Beurteilung, sondern eine soziale Erkenntnis, wie dieser Mensch auf seine Umwelt wirkt und in welchem Zusammenhang er mit ihr steht.

En als Adler handelt over de ziel van den mensch, wil hij met dit woord geenszins uitdrukken het „eewige“ in den mensch, maar: „Wir verstehen unter Seele einen sozialen Zusammenhang und seine soziale Bewegung“. (A. Adler. Die Technik der Ind.ps. II)

De ziel is een schepping van ons denken, een hulpbegrip, dat slechts dient om ons spreken over de psychische verschijnselen te vergemakkelijken. Alle uitspraken, die men over het wezen der ziel zou kunnen te berde brengen, zijn dan ook niet meer dan bespiegelingen.

De veronderstelling van een „ziel“, als iets dat tegenover het lichamelijke gesteld en er onafhankelijk van gedacht kan worden, is geheel verlaten. (Ronge a.w. bl. 50)

Het past geheel in deze ideeën dat ook het geweten op eigen wijze „gedutelt“ wordt. De woorden blijven vaak gelijk, men spreekt over ziel en persoonlijkheid en geweten, maar ze ontvangen alle een eigen inhoud.

Het ontstaan en het wezen van het geweten denkt de Ind.ps. zich aldus: De inschakeling in de gemeenschap stuit bijna altijd op moeilijkheden; het kind aanvaardt niet altijd zijn omgeving, het is weerbarstig tegen deze; maar nu beschikken de volwassenen over vele machtsmiddelen, waar-legen de openlijke weerbarstigheid van het kind niet kan stand houden. Het kind moet net doen, alsof het tóch de aanwijzingen van de volwassenen wilde volgen; vooral dan, wanneer het de volwassenen toch nog voor zich wil winnen.

Op dit oogenblik begint de ontwikkeling van een geweten. (1)

Dit vertegenwoordigt niets anders dan de aanvaarding van die wetten en voorschriften, die door de opvoeders worden aangenomen.

Later verschijnt het geweten als representant van de menschelijke orde in het algemeen. Daarin manifesteert zich de kennis van den mensch omtrent de eischen, die de menschelijke gemeenschap hem stelt. En in zooverre hij het product van een „goede“ opvoeding vertegenwoordigt, accepteert hij deze eischen in zijn bewustzijn.

Maar wat men niet accepteeren wil, dus waarin men de gemeenschap niet dienen wil, dat neemt men eenvoudig niet op in zijn bewustzijn; dat erkent men niet, dat vergeet men en zoo is het „onbewuste“ ingesteld.

Het is daarom naar Ind.psycholog. opvattingen de eisch van de opvoeding, dat ieder zijn eigen levensplan en levensstijl leere zien opdat zoo het verantwoordelijkheidsbesef worde versterkt.

Ziet men nu een fout, bij het kind b.v., dan moet men nooit vermanen of berispen, want dan wordt de fout eerder versterkt dan verbeterd.

Wanneer iemand een fout maakt, dat is, zich bezondigt tegen de orde, tegen de spelregels van de gemeenschap, dan komt het of daardoor, dat hij zichzelf niet in staat acht tot een betere prestatie, of doordat hij zich in een houding van verzet bevindt.

Want anders zou hij de fout niet maken.

Gaat ge nu berispen, dan is het gevolg of ge ontmoedigt het kind nog meer, of zijn weerbarstigheid wordt nog grooter.

In het berispen ligt onbewust de bedoeling van depreciatie van den ander. (Dreikurs a.w. bl. 108).

Het doel van de opvoeding bestaat daarin, de kinderen geschikt te maken tot meespelen in het leven, voor de inschakeling in de maatschappij, dus hun gemeenschapsgevoel te ontwikkelen. Alleen dan kunnen zij succes hebben om vóór alles gelukkig te worden in het leven.

Is er nu een moeilijkheid, heeft het kind een fout gemaakt, dan komt het er op aan, hem moed te geven, hem zijn verstoord geloof in zichzelf terug te geven. Ga dus niet strijden met het kind, stel u er niet boven, maar help het als een vriend; laat het zien wat de consequenties zijn van zijn gedrag, ja laat hem die gevolgen ook beleven, maar straf nooit.

Het wezen van de Ind.psycholog. opvoedingsmethoden ligt vóór alles daarin, dat het kind zich niet als een object van de opvoeders voelt,

dat het niet met de macht van de opvoeders te strijden heeft, maar deze als welwillende gidsen in het leven beschouwt.

Alles wat de autoritaire houding van de opvoeders naar voren brengt, sterkt in het beste geval de onzelfstandigheid van het kind, wekt echter in de meeste gevallen zijn opstandigheid, zijn verzet.

Daarom zijn alle straffen, vooral de lichamelijke tuchtigingen, maar zelfs belooningen, twijfelachtige opvoedingsmaatregelen en moesten vervangen worden door het leeren begrijpen van

een allen omvattende orde, die van de willekeur van geen enkel mensch afhankelijk is.

Achting voor de kinderlijke persoonlijkheid, liefde in het begrijpen van zijn vergissingen en vriendelijke volharding tegenover de onaangename consequenties, die het kind moet verdragen, zullen altijd wegen doen vinden om de inschakeling in de orde te doen slagen, zonder het verzet van het kind op te wekken.

Wie dit weet te bewerkstelligen, wie, zonder eenige aanspraak op persoonlijke macht en autoriteit, schijnbaar alleen toeziet, wanneer het kind de orde van de gemeenschap beleeft, is een goede opvoeder.

Met dit gedeelte over de opvoeding, waarin we om de duidelijkheid, Dreikurs vrijwel letterlijk gevolgd hebben, besluiten we ons overzicht van de Ind.ps.

Een volgend maal beginnen we dus aan de bespreking van deze theorieën.

Beetgum.

J. WEGGEMANS.

UIT DE HISTORIE

Een tendentieuus verslag?

Een trouw lezer van „De Reformatie“ las in het nummer van 25 October l.l. mijn artikel over het boek: Geschiedenis van Afscheiding en Doleantie van Hervormd standpunt bezien door Dr W. J. de Wilde, Nederlandsch Hervormd predikant te 's Gravenhage. Hij nam echter ook kennis van wat genoemde predikant daartegen schreef in het Hervormd Weekblad „De Gereformeerde Kerk“ van 22 November, 29 November en 13 December l.l. Dr de Wilde komt daar op tegen de voorstelling, alsof Hoedemaker een draai zou hebben genomen, en schrijft dan: „Dat wordt hem nog altijd aangewreven en dat is de schuld van Dr Wagenaar, die in „De Heraut“ een tendentieuus verslag van Hoedemakers lezing te Sneek heeft gegeven.“

Onze getrouwe lezer vraagt mij nu, of deze beschuldiging waar is.

Intusschen kunnen de lezers van „De Reformatie“ weten, dat ik van alle debat met Dr de Wilde heb afgezien. Deze predikant, die halsstarrig blijft ontkennen, dat hij bij zijn bevestiging met een „Ja ik, van ganser harte“ plechtig be loofd heeft de gemeente naar Gods Woord te zullen regeeren, — toont aldus immers duidelijk, dat het meest elementaire waarheidsbesef op dit punt bij hem is teloor gegaan.

En dan heeft deze zelfde Dr de Wilde nog den euvelen moed te schrijven, dat Dr Wagenaar in Friesland den bijnaam had van „leugenaar“.

Men houde mij ten goede, dat ik met zulk een opponent niet langer wensch te debatteeren.

Maar wel wil ik, uit eerbied voor de nagedachtenis van Dr Wagenaar, voldoen aan het verzoek, om een en ander ter verdediging van diens verslag te berde te brengen.

Volgens Dr de Wilde dan had Dr Wagenaar in „De Heraut“ van 26 December 1885 niet juist weergegeven, wat Dr Hoedemaker op 20 December van dat jaar in Sneek gesproken heeft. Immers, zoo lezen we verder, wel spoorde hij daar aan tot breken met de organisatie, maar dan niet door elken kerkeraad afzonderlijk, maar door heel de Kerk. Dr Hoedemaker zelf heeft dan ook (ofschoon pas meer dan twee jaar na dato!) tegen dat verslag van Wagenaar geprotesteerd in „De Gereformeerde Kerk“ van 7 Februari '89, waar hij met alle kracht de beschuldiging verwerpt, als zou hij in Sneek hebben aangespoord tot breken in dien zin.

In dat protest schrijft Dr Hoedemaker dan o.m. dat, niet langer dan een half uur na het verlaten van de zaal van Agema, alwaar hij zijn rede had uitgesproken, hem op den man af gevraagd werd, wat men te Sneek kon doen om de zaak te bevorderen. Zijn advies is toen geweest: niet breken! dit zou, zoo voegde hij er bij, daar en overal waar een deel der gemeente onder de organisatie achterbleef, op scheuring uitloopen. Naar aanleiding van het algemeen petitionnement aan den Koning, dat hij op het einde van zijn rede onder woorden gebracht had, moest men — zeide Hoedemaker — anderen voor de overtuiging zoeken te winnen, dat de Kerk, let wel! de Kerk en niet slechts de plaatselijke kerk, maar heel de Kerk, van de haar oorspronkelijk opgelegde organisatie moest worden verlost.

„Dat mijn standpunt destijds perfect begrepen is“, — zoo vervolgde Hoedemaker — „blijkt niet alleen uit de vraag hierboven vermeld, maar ook uit een brief van een Friesche gemeente, die gereed was uit te treden, maar, door mijn spreken te Sneek gewaarschuwd, dit niet te doen, vooraf bij mij advies kwam inwinnen“.

Hier echter praat Hoedemaker zichzelf leelijk vast. Want in zijn brochure uit 1888 (De Roeping der Gereformeerden in de Hervormde Kerk, blz. 21) had hij reeds medegedeeld, dat die Friesche gemeente de kerk van Hilaard was. Haar predikant, Ds J. C. Sikkels, had

op het einde aan Dr Hoedemaker o.m. dit te onverwijld van het verlaten van uw woondruk, maar bedoelt Pro- zonderlijke goedheid om roeping is.

Hieruit l. van Hilaard door het s. maar door Heraut“, ge- Hilaard luisterd. stap over na het Con- verbreking

Ergo, het Heraut“ w- lezing daan de zelfde op de hoor- Trouwen

„Heraut“-v- worde de v- wijze kent

vrijwillig p- eenparig b- uitgaan tot

Overigens Dr Hoede- kwam, toen

seerde tot

hij nog in

bergen had

handeling

meente toe

komen te s

En later

die zijn ra

Geen wo

Brummelka

jegens broe

1887, met

een draa

Verder m

van Dr Ho

men niet a

de regleme

met Gods

bruikt wor

reglemente

nu we hel

den: „Syn

kans scho

Hierbij t

citaat vanc

dikwijls, n

manier van

schien uit

spreken“.

Och, arm

het verslag

zoals ik d

stuk II, §

boek gedu

En nu w

vandaan h

Enfin, ze

Ten slot

boek over

„De Hera

in de willekeur
ik is.
persoonlijkheid,
vergissingen en
le onaangename
verdragen, zul-
de inschakeling
het verzet van

n, wie, zonder
macht en auto-
nneer het kind
ft, is een goede

ling, waarin we
rijwel letterlijk
s overzicht van

dus aan de be-

VEGEMANS.

ORIE

g?

matie" las in het
artikel over het
cheiding en
andpunt be-
derlandsch Her-
Hij nam echter
predikant daar-
Weekblad „De
vember, 29 No-
de Wilde komt
of Hoedemaker
en schrijft dan:
reven en dat is
in „De Heraut“
van Hoede-
ft gegeven.“
nu, of deze be-

an „De Refor-
mat met Dr de
kant, die hals-
zijn bevestiging
te" plechtig be-
Gods Woord te
amers duidelijk
idsbesef op dit

Wilde nog den
Dr Wagenaar in
„leugenaar“.

ik met zulk een
ebatteeren.

or de nagedach-
aan het verzoek
van diens ver-

Dr Wagenaar in
1886 niet juist
op 20 Decem-
oken heeft. Im-
poorde hij daar

maar dan niet
afzonderlijk,
Hoedemaker zelf

dan twee jaar
Wagenaar gepre-
erk" van 7 Fe-
cht de beschul-

deek hebben aan-

maker dan o.m.
na het verlaten
ij zijn rede had
gevraagd werd,
de zaak te be-
geweest: niet

er bij, daar en
te onder de or-
uilloopen. Naar

petitionne-
p het einde van
cht had, moest
deren voor de

at de Kerk, het
plaatselijke kerk,
ar oorspronke-
worden verlost.

perfect begrepen
r — „blijkt niet
meld, maar ook

emeente, die ge-
or mijn spre-
wd, dit niet

wam inwinnen“.

zichzelf leelijk
1888 (De Roe-
in de Her-
ij reeds medege-

de kerk van Hij-
C. Sikkels, had

op het einde van 1886, namens den kerkeraad, aan Dr Hoedemaker een brief geschreven, waarin o.m. dit te lezen stond: „Men dacht er hier over, onverwijld tot dezen stap over te gaan (verbreking van het verband). Nu las men echter het verslag van uw woord in „De Heraut“. Dat maakte indruk, maar bracht ook de vraag naar boven: Wat bedoelt Professor Hoedemaker? Is het beter afzonderlijke stappen na te laten? Heb toch de goedheid ons te zeggen, wat naar uw oordeel onze roeping is.“

Hieruit blijkt dus duidelijk, dat de kerkeraad van Hilaard, die gereed stond uit te treden, niet door het spreken van Dr Hoedemaker te Sneek, maar door het verslag van zijn rede in „De Heraut“, gewaarschuwd werd dit niet te doen. En Hilaard heeft naar die waarschuwing ook geluisterd. Want in stede van onverwijld tot dezen stap over te gaan, ging de kerkeraad daar, eerst na het Congres, immers op 17 Januari 1887, tot verbreking van het verband over.

Ergo, het verslag van Dr Wagenaar in „De Heraut“ was zóó weinig tendentieus, dat lezing daarvan op den kerkeraad van Hilaard dezelfde uitwerking had als de gehouden rede op de hoorders te Sneek.

Trouwens, duidelijk las men dan ook in bedoeld „Heraut“-verslag: „Bij de oprechtheid der duiven worde de voorzichtigheid der slangen gevoegd. De wijze kent tijd en wijze. Wij mogen ook geenszins vrijwillig prijsgeven ons kerkegoed! Verder zij er eenparig handelen. Een volkspetitionnement moet uitgaan tot den Koning“.

Overigens houde men wel in het oog, hoezeer Dr Hoedemaker met zichzelf in tegenspraak kwam, toen hij in December 1886 te Sneek adviseerde tot eenparig handelen, niettegenstaande hij nog in Mei 1885 den kerkeraad van Schaarsbergen had aangespoord tot een afzonderlijke handeling, waardoor deze plaatselijke gemeente toen reeds buiten het kerkverband zou komen te staan.

En later bestreed hij op de felste wijze juist hen, die zijn raad van toen opvolgden!

Geen wonder, dat zelfs de zachtmoedige Vader Brummelkamp, dien men nooit een scheldwoord jegens broeders hoorde uiten, in „De Bazuin“ van 1887, met het oog op Hoedemaker, schreef: „Is een draai-bord“.

Verder nog iets. In „De Reformatie“ haalde ik van Dr Hoedemaker nog deze woorden aan: „Kan men niet zeggen: Ik beloof gehoorzaamheid aan de reglementen, voor zoover ze niet strijdig zijn met Gods Woord? Dit gewetensdelsel kon gebruikt worden, toen we nog niet wisten, dat de reglementen strijdig waren met Gods Woord; maar nu we het weten, is het even zooveel alsof we zeiden: „Synode, ik zal tegen u opstaan, als ik de kans schoon zie!“

Hierbij teekende Dr de Wilde aan: „Waar dit citaat vandaan komt, geeft Rullmann, zooals zoo dikwijls, niet aan. Ik weiger dan ook, gezien de manier van citeeren van mijn opponent, dit misschien uit zijn verband gerukte citaat nu te bespreken“.

Och, arme! Dr de Wilde kan dit citaat vinden in het verslag der rede van Dr Hoedemaker te Sneek, zooals ik dit overnam in mijn Doleantie, hoofdstuk II, § 4; bladzijden, die Dr de Wilde in zijn boek gedurig onder de loupe nam.

En nu weet hij opeens niet, waar ik dit citaat vandaan haal!

Enfin, zelfs de goede Homerus slaapt wel eens!

Ten slotte nog dit. Het verslag, dat ik in mijn boek overnam, is niet dat van Dr Wagenaar in „De Heraut“, maar dat van Ds van Kasteel, zooals hij dit gaf in zijn Voor vijf-entwintig jaren. 't Is uitvoeriger dan dat in „De Heraut“, maar stemt er op de hoofdpunten geheel mee overeen. Een nieuw bewijs, dat Dr Wagenaar het gesprokene juist heeft weergegeven.

RULLMANN.

Hoe Confessionneelen de vrije Universiteit zien.

Er is onlangs gezegd door den inmiddels afgetreden Rector der Vrije Universiteit, toen hij in een officieele rede over het bekende congres sprak, dat de Vrije Universiteit zooveel schade leed van het gedeeld zijn der Gereformeerden in ons vaderland. Dit is geen letterlijk citaat (dat gaven wij vroeger) maar het komt toch ongeveer daar op neer. Onwillekeurig dacht men onder het lezen van deze uitspraak aan de zich gereformeerd noemenden in de Hervormde kerk. Tot nu toe leeft de Vrije Universiteit hoofdzakelijk van de gereformeerden in kerkelijken zin. Week aan week wordt door de pers van de Gereformeerde Kerken plaats ingeruimd voor officieele communiqués, welke, van de Vrije Universiteit zelf uitgaande, haar belang bepleiten. Tot nu toe was de Hervormde pers voor deze artikelen nog niet geopend. Misschien hebben sommigen gedacht, dat men met het zoeken van contact o.m. ook op zulk een congres, wel iets bereiken kon voor den onderlingen vrede en voor den steun, ook van Hervormde zijde te bieden aan de Vrije Universiteit.

Hoe het intusschen daarmee staat, blijk uit volgende tirade, die men aantreft in het jongste nummer van het Hervormde weekblad „De Gereformeerde Kerk“. Wij citeeren ze letterlijk met op- en onderschrift. Hier volgt het:

VERBROEDERING!!

Gisteravond las ik, dat Ds J. Fokkema, Ned. Herv. predikant te Amstelveen, het Voorzitterschap heeft aanvaard van een „Ring“ ten bate van de Vrije Universiteit.

Is er misschien nu ook een Dominé uit de Ger. Kerken, die bereid is zich aan het hoofd te stellen van een actie tot het verzamelen van gelden ten behoeve van ons Hervormd Weekblad de Geref. Kerk c/s b.v. voor Staat en Kerk? Leiden, 17-1-35.

MINDERHOUD.

Wij zeggen geen woord over deze o.i. onjuiste probeestelling, die immers ongelijksoortige dingen vergelijkt. Wij vragen alleen maar: als nu dit stukje geplaatst wordt door de redactie van „De Gereformeerde Kerk“ zonder op- of onderschrift, en als dan deze redactie (Dr J. Ch. Kromsigt, Dr P. J. Kromsigt, Ds A. B. te Winkel, Dr H. Schokking, Prof. Haitjema e.a.) het bekende congres hartelijk heeft toegejuicht, wat moet men dan verder denken over de resultaten der verbroedering? De twee uitroepstekens in bovenstaand ingezonden stuk herinneren er aan, dat de ware verbroedering niet gevonden wordt door de verdoezeling van bestaande en essentiële tegenstellingen, maar door een eenvoudig zichzelf-zijn, wanneer dit zichzelf-zijn eener gemeenschap voortzich beweijst óók in het zich toetsen in het belijden, en anderszins, aan de Schrift.

Bijbelvertaling Zuid-Afrika.

Dr W. H. Gispens schrijft in „Gereformeerde Kerkbode van Delft“:

Maar Zuid-Afrika heeft nu al een nieuwe vertaling.

De vertalers kunnen wel met groote voldoening op de ontvangst van hun werk terugzien.

Op de titelpagina staat: Die Bijbel dit is die ganse Heilige Skrif wat al de kanonieke boeke van die Ou en Nuwe Testament bevat, oorgesit uit die oorspronkelike tale en uitgegee in opdrag van die gesamentlike kommissie verteenwoordigende die drie Hollandse Kerke in Suid-Afrika. Gedruk vir die Britse en Buitelandse Bijbelgenootskap, Groentemarksplein, Kaapstad, 1933.

De vijf vertalers waren: Dr J. D. du Toit van de Geref. Kerk, Dr H. M. C. Fourie van de Ned. Herv. Kerk en Ds J. D. Kestell, Dr E. E. van Rooyen en Dr B. B. Keet, alle drie van de Ned. Geref. Kerk. Begonnen werd in het begin van 1924. Geen der vertalers stierf. Einde 1932 was de vertaling klaar. In Mei 1933 kwam de eerste bezending uit Engeland in Kaapstad. Dr du Toit, Dr Fourie en Dr van Rooyen vertaalden het O. T. Gedurende zes maanden werden zij bijgestaan door Prof. Dr C. van Gelderen van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Ds Kestell en Dr Keet vertaalden het N. T.

Dr du Toit verklaart: „De negen jaren, dat ik met mijn deel van de taak bezig was, zijn de rijkste en schoonste jaren van mijn leven“.

Ds Kestell, Dr du Toit en Dr Fourie konden als „vrijgestelden“ hun vollen tijd aan de vertaling geven, Dr Keet en Dr van Rooyen een gedeelte van hun tijd. Een fonds voorzorg in hun honoraria en onkosten.

De ontvangst van den Afrikaanschen Bijbel door het volk van Zuid-Afrika was enthousiast.

De ouderen maken tegen sommige opvattingen bezwaren, wat te begrijpen is, omdat zij, meer dan de jongeren, aan de Statenvertaling zijn gehecht.

Maar bij een tweeden druk zullen door de vertalingscommissie alle ingebrachte bezwaren onder de oogen worden gezien.

We kunnen nog aan deze opmerkingen toevoegen, dat de Afrikaansche vertaling aan hen, die met het Afrikaansch overweg kunnen, zeer valt aan te bevelen. Ze is o.i. heel goed geelagd, al leent ze zich niet voor voorlezen bij ons aan tafel.

Met wat Dr Gispens opmerkt, kunnen wij hartelijk instemmen. Misschien dat het met het lezen aan tafel nogal meevalt. Ik heb althans eens iemand uit dien Afrikaanschen Bijbel hooren lezen, en vond het zeer mooi en duidelijk. Ter kennismaking voor onze lezers geef ik enkele teksten, waarin blijkbaar gerekend is met goede tekst-kritiek. B.v. Psalm 100:3: „Erken dat die Here God is: Hy het ons gemaak, en ons is syne, sy volk en die skape van sy weiding“.

En dan Psalm 16:3 en 3: „Ek het vir die Here gesê: U is my Here; vir my is daar geen goed bo U nie. (Maar) aangaande die heiliges wat op die aarde is, (sê ek): Hulle is die heerlikes in wie al my behae is“.

Vervolgens nog Richteren 18:30a: „En die kinders van Dan het vir hulle die gesnede beeld opgerig; en Jonathan, die seun van Gersom, die seun van Moes...“.

Daarnaast echter staan ook vele teksten, waarin blijkbaar geen tekst-kritisch materiaal verwerkt is. De keus tusschen gevallen, waar dit wel, en waar het niet gebeuren moet, is uiterst moeilijk; wij matigen ons daarover geen oordeel aan. Wel lijkt in het algemeen deze nieuwe vertaling ons een zeer goede aanwinst en een prachtig stuk werk. Wij hebben reeds onlangs er aan herinnerd, hoe inzage van deze vertaling zelfs een bekende afscheidingsrede, van hervormde zijde te Ulrum gehouden, zou hebben kunnen voorkomen.

Methode van Evangelisatie.

De heer N. Baas schrijft in „Gereformeerde Kerkbode van Amsterdam“:

De Methode van de Evangelisatie kan men niet uit de methoden distilleeren. Wel wordt deze zaak gewoonlijk op die wijze aangevat. Men neemt plaats in

de vensterbank van zijn ziel en laat het leven op zich inwerken. Op de straat des gemeenen levens is het meestal druk! Een bont veld van verschijnselen en een massa persoonlijkheden filmt aan ons oog voorbij. Vooral nu wij door de couranten tot wereldburgers zijn gemaakt. Dat negatief gaat men nu ontwikkelen. Dat wil zeggen: men gaat al die verschijnselen vergelijken en toetsen. De evangelisatie in de steenree van de industriestad. In het land van hei en struiken. In het platland van polders en venen. In de kajuiten en kombuizen van de varende gemeente. Het wordt bijna een algebra-som, een cijfer-puzzel. In A doet men het zus, in B zoo, in C anders, in D volgt men nieuwe practijken, in E pakt men het verkeerd aan, doch in F overtreft men allen en alles. De becijfering wordt dus alzo: $a + b + c + d - e + 1^2 =$ een alleszins goede en vruchtbare methode van Evangelisatie.

Of wij kijken minder naar de verschijnselen en meer naar de persoonlijkheden. Kagawa kan het! Stanley Jones kan het! Frank Buchman kan het! Dat zijn de drie groote planeten. Maar daar naast zijn ook kleinere sterren als Johannes de Heer, Dr Gunning en Professor De Hartog. Welnu, posteer u op hun weg en vraag: „Kagawa, hoe doet u het? Mr Jones, hoe doet u het? Mr Buchman, hoe doet u het? Broeder de Heer, hoe bereikt u het volk? Professor de Hartog of Dominee Gunning, hoe pakt u de menschen aan? Om dan van stáds-lantaarns of plaatselijke grootheden en van zak-lantaarns, d.w.z. lichten in kleineren kring, maar niet te spreken. En zoo kruij je menschen met den bril van Kagawa, het voorhoofd van Jones, de glimlach van Buchman, de stem van Joh. de Heer, de gestes van De Hartog en de Una Sancta van Dr Gunning. De imitaties, maar die de werkelijke kracht van deze belangrijke figuren missen. (U begrijpt mij dus goed, ik steek niet in het minste den draak met genoemde groote mannen, maar ik waarschuw slechts tegen nadoen.)

Verder kan men ook het heden en zijn vertegenwoordigers wantrouwen. Men gaat dan als 't ware een séance houden met de historie. „Doe mij Spurgeon ópkomen! Of Moody! Of Finney! Of William Booth“. Laat ik van hen afkijken hoe ik de zaak moet aanpakken. Zoo moet ik wel komen tot een pracht-methode!

Maar critisch-aangelegde naturen zeggen zoowel aan het heden als aan het verleden hun vertrouwen óp. Wat hebben al die methodes per saldo uitgewerkt? Wat hebben al die mannen per slot van rekening bereikt? Niet heel veel! Den grooten Afval hebben zij niet kunnen stuiten. Zij mogen hun duizenden verslagen hebben, de socialist en de fascist hebben hun tienduizenden verslagen. Daarom moeten wij ons wat de methode betreft naar hen oriënteren. Volkswel-sprekendheid, populaire schrijfkunst, massa-psychologie kunnen wij het best in het kamp onzer tegenstanders leeren. Dus dáárheen den blik gewend en den Goliath van het ongelooft tegengetreden met een christelijken of gereformeerden „spies als een wevers-boom“!

Natuurlijk wil de heer Baas daarmee nog niet gezegd hebben, dat al de door hem genoemden inderdaad evangeliseeren. Van Kagawa b.v. ontkennen wij dit. De bedoeling echter van zijn stuk is volkomen duidelijk.

Overigens vergete men niet, dat methoden geen „vormen“ zijn, die bij elken willekeurigen „inhoud“ kunnen passen. Daar zijn bepaalde manieren, welke alleen passen bij onchristelijke verkondiging, omdat de manieren zelf onchristelijk zijn. Maar het gezegde wil niet afdoen op wat de heer Baas opgemerkt heeft. Er is inderdaad uif wat hij opmerkte voor ons allen te leeren.

„Heer“ en „Heere“.

Zooals men weet, is er nogal veel te doen geweest over het gebruik van den naam „Heer“ of „Heere“. Er is reeds aan herinnerd, dat de Psalmberijming, welke wij thans nog gebruiken, en welker manier van invoering den tegenwoordigen tegenstanders van onze nog-eenige gezangen de haren te berge zou doen rijzen, opzettelijk het woord „Heere“ vermeden heeft.

Er móest, en er zóu geschreven worden: „Heer“. Natuurlijk kan men dezen maatregel niet „zonder meer“ veroordeelen: men zou immers eerst de motieven moeten weten.

Toch is voor hen, die zich het hoofd op hol laten brengen inzake de hoeveelheid (onder de 20, óf onder de 30) der te zingen gezangen, (want gezangen zingen wij allemaal) van beteekenis, hetgeen Ds J. W. Gunat schrijft in „Leidsche Kerkbode“. Daar merkt hij op:

Op velerlei gebied, als bij het zingen van een gezangte, waarin de naam van onzen Heiland wordt genoemd, steken de Gereformeerden hun voelhorens wel uit, maar bij onze tegenwoordige Psalmberijming kan er nu weer veel door den beugel. Gewoonte is een groote macht, waardoor de fouten niet meer worden gezien.